

Ye Ju Alué Apeli Napu Nujubá Osele Páulo Alué Timoteo

Kuira mué Timoteo.

¹ Ne Páulo osá ye osilí. Alué Kristo Esusi napu 'pa rewagáchika julárigame nílige Onorúgamete nejíturu bilé nóchali. Alarigá lale bo'né Onorúgame. Onorúgame anile: «'La oyériská Kristo Esusi 'liko semati raweli rewimela 'emi.» Onorúgameka tabilé siné 'yégame ju. Nabí bijchiá ruwime ju.

² Neka mué Timoteo oséguru. Neka asíriga na'temaka eteme ju mué napurigá ne bo'né inolá neraga. Onorúgame júkuru ramué O'nola, 'lige Esukristo júkuru ramué nuleme. 'We semáriga nejkúrasa 'la képá Onorúgame, 'lige Esukristo semati bamíbali nejisa 'la képá. Alueka 'we na'temame ju ramué. Semáriga nijkúrasa 'la képá Onorúgame napurigá tabilé we'ká na'tawa ramué, bi'lepi 'nátili 'nátaga Onorúgame na'tálilacho.

Jena ruwimela Páulo 'we táníligo Onorúgame na-purigá 'la semáriga gu'írimala Timoteo

³ Rawé 'lige rukomi ra'íchame júturu ne Onorúgame 'yuga, cheliera i'gá wa'lú gu'írilio mué aluete. Neka israelita ju. Neka Onorúgame nochálilachi nóchame júkuru, napurigá nokale alué ralámuli israelita 'ya mochígame. Neka 'la bi'wígame 'nátame ju, ne na'tálilaká asíriga 'la bi'wígame júkuru.

⁴ Neka 'we ganíliga ajtigéturu mué bejtélachi, 'lige neka 'we 'la nélá, 'ma simichi ne, 'ma nalagáturu

mué. Alekeri mué 'yuga ra'ichánili ne Onorúgame ra'ichálila uchéchigo siné, napurigá 'we ganíliga ra'ichawa ramué okaka.

⁵ Neka 'we nélá, mué 'la bijchígime ke Onorúgame ra'ichálila, a'chigóriga bijchígime kéturu mué u'sula napu Lóira anilime nílige, 'lige mué eyélatiri napu Unisia anilime nílige.

⁶ Alekeri neka najkíguru napurigá aminabi sísimala mué Onorúgame ra'ichálila benírisia Onorúgamete 'yáliro mué alué nójchali napu'lige ne sekálate nochá mué.

⁷ Onorúgameka pecha majárime 'nátili nejílekó. Alueka wa'lú a'walí 'yale ramué napurigá 'la niraga etewa chejaré ralámuli, 'la na'temaka suwábaga, 'lige napurigá ta guwana rujsúpuá ramué, 'la bi'lepi 'nátaga járilime júkuru tabilé i'kirú nokogá.

⁸ Alekeri tabilé chijunawa ralámuli ra'íchali ruyea 'we 'la ko alué wa'lula Onorúgame ramué nuleme. Tabilé chijunawa ruigá ne galírale bajcháriga ajtigó. Neka galírale bajcháriga ajtíkuru Esukristo ra'ichálila beníriga. Neka asíriga resí nilia ajtíkuru ye ra'íchali beníriga ralámuli. Muéchigo abiena resí ikimeli júkuru napurigá ne. Onorúgame nejí a'walí napurigá anachawa.

⁹ Alué 'sílekuru ramué a'kabámana jawa, alué 'sílekuru nójchali 'ya ramué napurigá Onorúgame nila nochálilachi nochawa. Ramueka tabilé benégame niru Onorúgame nochálila nójchaga. Onorúgameka abirigáchigo benírile ko ramué na'temaka. Napu'lige Onorúgame ta'chó newá ye gawí, 'we 'la 'nátale bo'né churigá gu'írimio, 'nata asale Kristo Esusi julamia.

10 'Ma sébalekuru Esukristo ramué a'kabámana jawamia. 'La machirú Onorúgame 'we 'la nejkúrime ko. Onorúgameka Remónisi uméralekuru, 'ma 'la mochítékuru napurigá Onorúgame na jkí, 'lige aminami napurigá nabí Onorúgame si mochiwa 'pa rewagachi.

11 Onorúgamete 'yárakuru ne ye bilé nóchali napurigá gatewa Onorúgame 'yuga sairúgame neraga mochígame. 'Lige abiena nulélekuru ne'chí napurigá nulame nímalá ne 'lige abiena benírame nímalá ne Onorúgame ra'ichálila alué ralámuli tabilé jurío.*

12 Neka 'láchigo sébali olame kame alué nóchali nulésiga, alekeri 'we resí nilia ajtí ne. Abirigáchigo tabilé chijúnago ne rekó galírale bajcháriga ajtigé. Neka asíriga 'la machí alué Esukristo, alué napu ne oyérame ju. 'We 'la bijchiga ajtí ne, alueka wa'lú a'walí 'yárturu ne'chí napurigá a'wágame nocha asimela ne ye Onorúgame ra'ichálila beníria ralámuli, napusí ku bo'né nawá jena wijchimoba.

13 Tabilé a'rewaguru beniria napu ne beniri mué. 'We 'la e'wewa Kristo Esusi, 'lige 'we 'la galewa. Alarigá 'we 'la benírimala mué.

14 'We 'la repúua alué nóchali Onorúgame nila. Onorúgame Alawálaka ramué si bejtégame júkuru, 'lige nejkúrame júkuru repükichi alué Onorúgame nejílala nóchali.

15 Mué 'ma machíguru, suwábaga ne gompaniérola alé Asia anilime wa'lú gawí we'kaná riógachi mochígame ralámuli 'ma bi'neli a'rigó

* **1:11** Alué ralámuli jurío aniáká, pe ralámuli israelita aniamé kéré.

ne'chí. Alueka tabilé anáchale, bilé Pigelo anilime kéturu, 'lige bilé Ermójeni.

16 'Lige uchéchigo bilé kéturu alueka 'la anáchigeturu, alueka Onesípora anilime kéturu. Alueka asíriga we'sá nejkúrituru. Alueka tabilé chijúname kéturu jena nawá ne galírale bajcháriga ajtígichi. Onorúgame na'temasa 'la kékuru alué rió 'lige 'kúchila 'yúriga.

17 Alueka nawálekuru jena wa'lú we'ká riógichi Roma anilichi ne'chí e'nemia. We'lí 'sile ne'chí 'ya. 'We nójchali olagá rewá ne'chí. Abirigáchigo 'la rewale ko ne'chí jena asirúgichi galírale bajcháriga.

18 'La kékuru Onorúgame 'we 'la na'temasa alué rió napu'lige raweli sébachi gustisia olachi Onorúgame. Mué 'we 'la machíguru ye rió Onesípora 'la gu'írigo ne'chí alé we'ká riógichi Ebeso anilichi.

2

Jena ruwimela Páulo ruwíligo 'la anachálime ko rekó 'we resíriga etuwíe

1 Mué Timoteo, napurigá ne inolá neraga ju mué, Esukristo a'walílate nocháwaká napurigá 'la sébali olámala mué alué Onorúgame nejílala nójchali.

2 Mueka asíriga 'la benile rejcholi napu ne ruwí we'ká ralámuli akériga. Mueka 'we 'la ruyéwaká uché jaré ralámuli napu ekí Onorúgame oyérame ju. Alueka amináchigo uché jaré ralámuli benírimili júkuru.

3 'La anachawa napu'lige resí nílilie napurigá Kristo Esusi sontálola.

4 Bilé 'we 'la sontáloka pecha chebilena chujkírame júkó, pe iligá sébali oliáme 'nátame ju nójchali

napu alué gapitani 'yálige napurigá sontalo nímalá. Alué sontáloka najkíguru napurigá 'we ganíliga asimela alué gapitani alué bo'né sontalo 'yuga. Alarigá ju ramué Esukristo oyérame pe bi'lepi na'tálime júkuru napurigá nulá bo'né Esukristo.

⁵ Bilé rió 'we roweme nisa, 'la sébali olámili júkuru napurigá ju bilé re'gí. Tabilé sébali olásaká, 'liko tabilé mémalá.

⁶ Abiénachigo alué echame, bajchá go'meli júkuru alué go'ame rakégame.

⁷ 'We 'la ná'tawa napurigá aní ne. Onorúgame 'la nejkúrimala napurigá 'la námapua suwábaga ye ra'íchali.

⁸ 'We 'la na'tawa ye. Esukrístoka uchéchigo siné narélekuru alawá siné mukusá, 'ma ku ajagá ajtí. 'Lige Esukristo alué wa'lula nulame Rabí rijimala nile 'we 'ya ajtígame.* Ye ra'íchali júkuru napu ne ruwí,

⁹ alekeri 'we resí nília ajtí ne. Karénate buluruga ajtí ne napurigá bilé rió ralámuli me'gá ilírome, nobi rekó neka buluruga ajtigé, Onorúgame ra'ichálilaka tabiléchigo buluruga ajtíkó.

¹⁰ Neka 'la anáchame júkuru rekó 'we resí oliáe uché jaré ralámuli gu'íriga, alué ralámuli napu Onorúgame bayélige, napurigá 'la a'kabámana e'yénigime nímalá 'la Onorúgame oyériga. Kristo Esusi 'sime ju buyana a'kabámana jawa. Alué ralámulika asíriga 'la semáriga mochímala senibí 'pa rewagachi Onorúgame 'yuga.

¹¹ Alué napu jipe ruwimela ne, 'we 'la bijchiá ju:

* ^{2:8} Alué ralámuli israelita anime nile: «Alué a'kabámana jáwame ralámuli, alueka Rabí rijimala nímalá a'kinana o'chérígamo», arigá anile.

'La bijchígisiká Esukristo mukúlico
napurigá a'kabámana jawániliga
'lige tabilé chátiri bowechi mochisa,
'liko ramué abiénachigo Esukristo 'yuga mochiwa.

¹² Napu ekí 'la anáchame ju,
'la nochámala Esukristo 'yuga.

Tabilé machiórísúga chiériko Esukristo,
'liko Esukristo tabilé machiío orimela 'liko ramué.
¹³ Ramué tabilé oyérísiká Esukristo ra'ichálila,
alueka abirigá sébali olámili júkuru napurigá
anílige bo'né.

Alueka abirigá sébali olame ju,
alueka Onorúgame kame, pecha 'yégime júkó.

¹⁴ 'We a'kué ruyewa napurigá 'la 'nátaga
mochímala ye ra'íchali alué ralámuli. Ruyewa
pecha 'la júkó na'áuka mochilia a'bopi, ruyewa
Onorúgame asíriga 'la e'negá ajtigó. Alarigá
ra'ichalia, pecha 'la júkó. Pe najsibume ju alué
'we 'la gepume ralámuli.

¹⁵ Napusí gainaru si nochawa alué nóchali napu
mué ni napurigá Onorúgame 'la 'we nóchame ner-
aga etémala 'la sébali olame, 'liko 'la tabilé chi-
junámala mué. 'We 'la gepuwa alué 'we 'la bijchiá
ra'íchali, 'lige aminami 'we 'la e'wawa.

¹⁶ Pecha 'la júkó tabilé neraga ra'ichalia
Onorúgame. Ralámuli tabilé Onorúgame 'nátaga
ra'íchame ka, aminacho we'ká ra'ichámala
sairúgame neraga Onorúgame 'yuga.

¹⁷ Ralámulika yati oyéramala alué cha nokame
ralámuli ra'íchálila. Alué oká rió 'we cha nokame,
bilé Jimeneo anilime ju, 'lige uché bilé Bileto anil-
ime ju,

18 alué noká Onorúgame ra'ichálila najsibua. Alué oká rió anile: «'Ma simírale raweli napu'lige uchéchigo siné ajánamaráe suwígame.» Pe ralámuli najsibuga aní alué 'la Onorúgame oyérame.

19 Tabilé chéré rekó alué cha nokame ralámuli lanié, pe Onorúgame ra'ichálila tabilé we'kásaká 'la júkuru. Onorúgameka pecha we'kuámili júkó alué oyérame. 'La machiáguru alarigá ko napugiti Onorúgame ra'ichálila regáchigo aniame: «Alué Wa'lula Onorúgame 'we 'la machí bo'né 'kúchila ralámuli.» Abiena regá aní: «Ralámuli 'la bijchiá oyérame ko Wa'lula Onorúgame, 'la nígame ju a'walí napurigá a'rémala cha noká.»

20 Bilé wa'lú galí ilígichi we'ká e'karúgame newárigime ju 'órote 'lige plátate, 'lige aminami igútiri e'karúgame newárigime ju 'lige wejcholítiri. Jaré go'ame ajchilime ju 'lige jaré pe repuga ajchálime ju.

21 Bilé rió a'résaká alué resítiri raweli, 'liko alué rió asíriga a'lá nímala, asíriga rejchirúgame suwábaga nóchali nóchaga napu Onorúgame 'ya. Asíriga 'la rió nímala, 'la Onorúgame oyérasaká, 'liko napurigá bilé bilato 'órote newárigime nímala, tase napurigá bilé sikolí repuga ajchala.

22 'Ma a'rewa alué chátiri 'nátili napu mué 'nátame nile re'malí ka. 'We 'la niraga etewa ralámuli. 'We 'la sébali rió nínilisiká, asíriga 'la sébali olawa napurigá aní Onorúgame nila ra'íchali. Asíriga 'la galegá etélime júkuru ralámuli, asíriga 'la niraga aminami. Alarigá nírukuru 'la bi'ígame sulégame níriká.

23 Tabilé gepuwa uché jaré ralámuli na'áuka ra'icha jágichi, pecha 'la júkó alué ra'íchali. Alué

ralámulika pe tabilé Onorúgame 'nátiga ra'íchame ju. Pecha ra'ichálime júkó alué ralámuli 'yuga. Rekó rukechi pecha nejélime júkó. Mué alué ralámuli 'yuga ra'ichásaká, pe na'áwili o'wímala.

²⁴ Mueka Wa'lula Onorúgame 'yuga nóchame júkuru, alekeri tabilé nejkómili júkuru mué uché jaré ralámuli 'yuga. Eligá abé 'la ju gompaniérola niraga etelia uché jaré ralámuli. Asíriga 'la 'nátaga asiame júkuru napu'lige alué ralámuli Onorúgame ra'ichálila ruya. Tabilé chélegá etélima júkuru alué ralámuli. Tabilé chéré rekó alué ralámuli cha nokame ke, napurigá 'la machimela Onorúgame nila ra'íchali.

²⁵ Asíriga 'la rejcholi i'lime júkuru alué ralámuli napu sairúgame neraga mochí, tabilé riólame rió neraga 'yawa rejcholi. Siné kachi 'la gu'írimala Onorúgame alué ralámuli napurigá 'la bijchígimala alué 'la bijchiá ra'íchali.

²⁶ Alarigáká 'we 'la na'támili júkuru, 'lige 'ma a'rémili júkuru alué Remónisi na'tálila. Jípeko Remónisi asíriga cha'pigá ajtí alué ralámuli, 'lige alué ralámuli e'wame ju napu Remónisi najkí.

3

Jena ruwimela Páulo ruwíligo pe'wemi sebamio resítiri raweli

¹ 'We 'la gepuwa ye ra'íchali: Napu'lige amulí suwíbachi gawí, 'we resítiri bamí nímalá, asíriga chárigá nímalá.

² Ralámuli pe a'bopi na'temaka járomala. Pe we'ká e'karúginti korúmala. 'Lige aminami asíriga rióliga ra'ichámala, asíriga a'ká ralámuli kolámala a'boi me'tigá uché jaré ralámuli. Aminami asíriga

chátiri ra'ichámala uché jaré ralámuli olagá. Tabilé e'wámala napu aní o'nola 'lige eyela. 'Lige aminami tabilé cheliera nejímala rekó 'la gu'írasa alué ralámuli. Tabilé nirámala Onorúgame.

³ Tabilé galémala uché jaré ralámuli. Tabilé e'kámala uché jaré ralámuli. 'Lige sairúgame neraga ra'ichámala uché jaré ralámuli olagá, cha olániliga. Cha nokimela napu'lige cha nokinálisa tabilé niraga uché jaré ralámuli. Napurigá ajágame jami oyame alieri nímalá, asíriga ayoga etémala suwábaga 'la semátiri.

⁴ 'Lige aminami uché jaré ralámuli 'yégimala. 'Lige tabilé 'nátame nímalá, pe napuchibi nokogá járome nímalá. 'Ma sébali ejebénigame mayémala a'boi, 'ma tabilé 'wesi tábiri resíláame neraga na'támala. Abé 'la korimela chibi nokogá e'yénilia me'tigá Onorúgame 'yuga na'talia.

⁵ 'Lige asíriga 'la Onorúgame oyéráme korime nímalá nobi tabiléchigo 'nátame kéréko, tabilé tánime Onorúgame napurigá 'la 'nátaga e'yénimala. Mué Timoteo, tase gompaniero gainawa alué chátiri ralámuli 'yuga, pecha bijchígáme ka Onorúgame nila ra'íchali.

⁶ Alué ralámulika 'we semátiri ra'íchame ju napurigá 'la bayérowa alé alué umugí ejperélachi napu mochí alué tabilé 'la 'nátame umugí. Alué umugika 'we resítiri alawégáme ju, 'we chátiri 'nátame ju, 'we koruka eteme we'ká rió. Alekeri alué cha'sime rió tabilé nóchali olámala alué umugí gompaniérola gayena.

⁷ Ye umugika we'ká nóchali beninálíguru nobi tabilé siné e'wame júkó napu aní Onorúgame nila

ra'íchali.

⁸ Alué rioka tabilé nirame ju alué 'la a'ká ra'íchali. A'chigóriga ju alué rió napurigá nílige alué oká rió sujkurúgame 'ya mochígame, alué napu sairúgame neraga mochílige Moisesi 'yuga. Alué ralámuli bilé Janesi anilime nile, 'lige bilé Jabresi anilime nile.*

⁹ Alué ralámuli cha nokame ka tabilé we'ká gompaniérotamala. Suwábaga ralámuli machimela alué ralámuli tabilé 'la 'nátame ko, a'chigóriga napurigá alué oká rió Ejipto mochígame.

¹⁰ Mueka asíriga 'la machíguru alieti benírame ko ne, 'lige chu'sime ko ne, 'lige tachiri gite beniri ne. Mué 'la machilke ne 'we 'la oyérame ko Onorúgame. Abiena machí mué ne tabilé 'me ayome ko ralámuli 'yuga. 'Lige 'we galeme ko ne ralámuli. 'Lige aminami abiena machí mué ne 'we anáchame ko rekó rasíriga etuíme ke.

¹¹ Asíriga najátilime kéturu ne alué chátiri ralámulite, 'lige alekeri asíriga resí nilia ajtíkuru ne. Mué 'we 'la machilke alarigá etélirigo ne alé Antiokía anilichi we'ká riógichi, 'lige alé Ikonio anilichi we'ká riógichi, 'lige alé Lístrasi anilichi we'ká riógichi. Ye lakiná we'ká riógichi asíriga anacha ne resí níliga eyéniga, 'lige wa'lula Onorúgame 'we gu'iri ne'chí napurigá ne 'la ma'chínamala resí níliga eyénachi.

¹² 'La bijchiá ju, suwábaga napu ekí 'la Esukristo

* ^{3:8} Siné kachi alué oká rió sujkurúgame karáeturu alé Ejipto mochígame 'we 'ya rawé, alué napu Moisesi saega mochílige. Jaré ralámuli aní pe «geriyero» aniame ko Janesi aniáká. 'Lige jaré ralámuli aní pe «sairúgame niraga» aniame ko Jambresi aniáká.

oyériga ejperénilime ka asíriga najátawili ju alué chátiri ralámulite.

¹³ Alué chátiri 'yégame ralámulika aminacho we'ká e'karúgame chátiri nochámala. 'Ma 'yégamala, pe a'bopi 'yegámala alué ralámuli.

¹⁴ Nobi mué Timotéoka, tabiléchigo a'rewagó Onorúgame ra'ichálila napu mué benílige. Mueka 'ma machíguru 'la bijchiá ko alué ra'íchali. Mueka asíriga 'la machíguru ralámuli alué napu nokale mué beníria.

¹⁵ Mueka asíriga u'tá ka benílekuru Onorúgame ra'ichálila. Ye ra'íchalika 'we nejkúrimala machiachi churigá ma'chínawa alé resiti bowechi. Alué ra'íchali ruwime ju alué Esukristo napu Onorúgamete julárigame nílige 'pa rewagáchika, alué buinámala ramué alé resítirichi. Alué oyérilime júkuru.

¹⁶ Suwábaga ye ra'íchali, Onorúgame 'sílekuru náwala napurigá ralámuli beníriwa. 'We 'la ju napurigá rejcholi ruyewa ralámuli napu'lige tabilé a'lá 'nátachi, napurigá ku 'la na'támala. 'Lige aminami gu'íriwa machiachi 'we 'la ko 'la tabilé cha nokame nírigichi.

¹⁷ Ye ra'íchalika regá júkuru napurigá bilé rió Onorúgame oyérame 'we 'la 'nátaga asimela 'la sébali olagá, napurigá 'la Onorúgame oyériga asimela.

4

Jena ruwimela Páulo ruwíligo nabí 'we 'la 'nata mochílimo ko beníria Onorúgame ra'ichálila

¹ Onorúgame 'wéchigo 'la e'negá ajtigame 'lige Esukristo abechigó. Alué 'símalá ralámuli gustisia

olá alué napu ajagá mochí jipe 'lige alué napu 'ma suwile. 'Lige Esukristo ku jena nawámala, 'lige Wa'lula nímala alué Esukristo jena suwábaga ralámuli nuleme.

² Alekeri 'we 'la anigá ajchámala ne mué napurigá 'we 'la ruyémala mué alué ralámuli Onorúgame ra'ichálila oyérame. 'La ruyéwaká alué ralámuli rekó sairúgame neraga mochige alué ra'íchali Onorúgame ra'íchálila. Ruyéwaká napu'lige ruyénili mué 'lige napu'lige tabilé ruyénili mué. 'La ruilime júkuru rejcholi alué ralámuli napurigá ku 'la na'támala. 'Lige aminami 'la ruyewa nawésali napurigá 'la oilárimala ye ra'íchali. 'La beníriwa, tase guwana rujsúpu aminabi jawa beníria ye ra'íchali napu'lige alué ralámuli tabilé námachi ye ra'íchali.

³ Abé i'libeko we'ká ralámuli tabilé gepúmala ye ra'íchali, ye ra'íchali napu 'we nejkúrime ju napurigá 'la sébali ralámuli niwa. 'Lige ralámulika asíriga we'ká benírime napubúmala, 'lige alué we'ká benírime 'we 'la korimela napurigá nochámala ralámuli napuchíbiriga nokinali a'boi, tabilé chérígá korimela rekó cha nokame ke. Ye chátiri ra'íchali gepúnili alué cha nokame ralámuli.

⁴ Ma pecha gepúniligó alué 'la bijchiá ra'íchali. Pe eligá alué tabilé 'la 'nátalicho 'nátiga nokísimala.

⁵ Nobi mué Timotéoka, 'wéchigo 'la na'táwagó suwábaga napu ekí 'la a'ká 'nátalicho, 'la anachawa alué resí nílilime, 'we 'la anewa alué ralámuli tabilé Onorúgame oyérame. 'La semáriga sébili oláwaguru suwábaga napu Onorúgame benírale mué.

⁶ Alué napu ne nocha ajtí jipe Onorúgame

nochálila, alueka pe jípecho nímala.* 'Ma sébali ajtí ne Onorúgame 'yuga bejtélimia 'pa rewagachi. 'Ma amulí seba raweli napu'lige mukumeli ju ne.

⁷ Neka 'ma 'la nóchakuru napu ne nulérige. 'Ma 'la sébali olaka ne, tabilé guwana wijchigá.[†]

⁸ Jípeko alué métigame buwémala ke ne alué semati gorona anilime, napu semati raweli aniamē ju napu Onorúgame 'yame ju alué 'la nóchame ralámuli. Onorúgame júkuru bi'neli neyúriga Wa'lula. Alué júkuru asíriga 'la sébali gastigárime ralámuli, alueka asíriga 'la semátiri nejímala a'kinana napu'lige raweli seba. Pecha necho júkó alué meme, suwábaga ralámuli narémili júkuru napu ekí 'we najkime napurigá Onorúgame jena wijchimoba nawámala, alué napu 'we nélême ju Onorúgame (Esukristo).

⁹ 'We jigasa 'la képá napurigá yati sebawa jena napu ajtí ne.

¹⁰ Alué Rémasi anilime rió 'we galele alué tabilé Onorúgame 'yuga 'nátame ralámuli. Alekeri 'ma a'rele ne'chí, 'lige 'ma simile alé wa'lú we'ká riógichi Tesalónika anilichi. Alué rió Kresente anilime 'we 'la rió ju, eligá pe simile alé wa'lú gawí bo'Ígichi we'kaná riógachi Galasia anilichi. 'Lige Títoka 'ma simílechigo wa'lú gawí bo'Ígichi we'kaná riógachi Ralmasia anilichi.

¹¹ Pe Lukasi 'la jena ajtíkuru ne'chí 'yuga. Marko 'yáwagó, 'lige yati 'yuga nawáwaká. Alueka 'la nejkúrime kéturu ye nóchali, 'lige uchéchigo ne-

* ^{4:6} Yolí ra'íchaga aní: «Seré ofrecido en sacrificio.» † ^{4:7} Yolí ra'íchaga aní: «He peleado la buena batalla, he llegado al término de la carrera, he mantenido la fe.»

jkúrimala jena.

12 Bilé rió júlaturu ne alé Ebeso anilichi we'ká riógachi, Tichi anilime rió.

13 Napu'lige mué Timoteo ku jeka nawá, gemá a'páwaká. Alé Tróasi anilichi we'ká riógichi a'rigéturu ne Karpo anilime rió bejtélachi. 'Lige abiena a'páwaká alué baká we'lí gapílame osirúgime kabítigame, 'lige alué osilí wi'chíparachi osirúgime kabítigame. Ye wi'chípara kabítigame abé rajpé resí la ne.‡

14 Alué Alejantro napu jiero me'choga nóchame ju, asíriga resí olá ne'chí. Onorúgameka 'we la machí tabilé sébali oláligo. Onorúgame gastigárimala pecha sébali oláligo.

15 'La 'we 'nátiga asiboa mué, asíriga cha'sime ju alué rió. Alueka cha sairuga neraga ra'íchame níligame alué ra'íchali napu ramué benírlilia.

16 Napu'lige ne o'torú gustisia olamia pe kulí siné, tabilé 'wesi mochígeturu ne gompaniérola, suwábaga asíriga majawá ne'chí 'yuga simíbiga. Neka abirigá 'la niraga etiá alué ralámuli napu a'rele ne'chí, 'lige abiena najkí ne napurigá Onorúgame 'we 'la niraga etémala alué ralámuli.

17 Pe Onorúgamecho rejpi ne'chí 'yuga 'lige a'walí 'ya ne'chí napurigá Onorúgame ra'ichálila benírlifa napurigá gepúmala alué ralámuli napu tabilé jurío ju. Alué Remónisi 'ma amulí cha'piéturu ne'chí,§

‡ **4:13** Siné kachi alué osirúgime kabítigame wa'lú ra'íchame ra'íchali gatélima nile, siné kachi alué Onorúgame ra'ichálila 'ya nerúgame ra'íchame nile, uché jaré ra'íchali abiena. § **4:17** Yolí ra'íchaga, «me sacó de la boca del león».

nobi Onorúgameka 'wéchigo nejkúrikó napurigá ne 'la ku ma'chínamala alé resítirichi.

¹⁸ Alué Wa'lula Onorúgame 'símalá ma'chí pa ne'chí suwábaga resítiri bowechi, 'lige Onorúgame 'pa rewagachi o'tomela ne'chí, alé napu nulame ju bo'né Onorúgame. Asíriga 'la ju Onorúgame 'la niraga etelia ralámuli níriga. Alarigá ju.

¹⁹ 'We repori ne alué Prisila anilime mukí 'lige aminami alué rió Akila abiena náwala ne reporalí. 'Lige alué Onesípora 'yula 'lige 'kúchila abiénachigó repori ne.

²⁰ Alué rió Erasto alé Korinto anilichi we'ká riógichi rejpile. 'Lige alué Trópimo anilime Mileto anilichi we'ká riógichi a'réturu ne 'we nayume.

²¹ Mué Timoteo, 'we jígaga napurigá sebawa jena ta'chó romó kachi. 'We náola reporalí ye ralámuli Eúbulo, 'lige Purente abiena, 'lige Lino abiena, 'lige alué rió Kláurio abiena, we'ká aminá uché jaré napu ekí Onorúgame oyérame ju.

²² Semáriga gu'írisa 'la képá Wa'lula Esukristo napurigá 'la a'wágame sulégame nímala mué. Abiénachigó gu'írisa 'la képá Onorúgame suwábaga alué ralámuli napu ekí mochí alé mué 'yuga.

Pe ekí képá ye ra'íchali. Wa'lú cheliérabá.

**Onorúgame nila ra'íchali
New Testament in Tarahumara, Western
(MX:tac:Tarahumara, Western)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tarahumara, Western

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tarahumara Baja [tac], Mexico

Copyright Information

©Wycliffe Bible Translators, Inc. 2008

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tarahumara, Western

©Wycliffe Bible Translators, Inc. 2008

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
5abd0d10-18f8-5f78-aab1-438647421555